

Písemné podání k Evropskému soudu pro lidská práva

za

Dauida Storma

v případě

David Storm vs. Agnoská republika

Škola: **Gymnázium Nový PORG, škola hl. m. Prahy**

Pod Krčským lesem 25, 142 00 Praha 4

Strana sporu: **stěžovatel**

Registrační číslo: **S9H**

1. Skutkový stav

1.1 Stěžovatelem je David Storm, světznámý zpěvák s Friendbookovou stránkou čítající 179 000 000 fanoušků, který je občanem Agnoské Republiky, kde mu byla způsobena závažná újma na reputaci, jež mu znemožnila plný výkon jeho povolání. Byly o něm publikovány zavádějící články, jež byly dále šířeny na sociálních sítích a v jejichž důsledku mu zásadně poklesla popularita. Tyto převážně spekulativní články o stěžovateli jej a jeho blízké okolí očerňují a pomlouvají, přičemž nejsou založeny na očividných faktech.

1.2 Po neúspěšné snaze o vysvětlení a komunikaci s jeho publikem se stěžovatel obrátil na autora článků, aby jejich publikaci ukončil, ovšem neúspěšně. Na jeho žádost, jež byla zaslána emailem autorovi, bylo odpovězeno vulgárním a nepřiměřeným způsobem; stěžovatel byl nazván „naivní“ a „hovado“. Kvůli nefunkčnosti mimosoudního řešení situace byl nucen se obrátit na vnitrostátní soudní systém. Zde mu ovšem byla odepřena dostatečná ochrana, díky čemuž zůstal obětí jak přímého útoku na jeho osobu ze strany autora, tak negativního účinku publikace článků na jeho kariéru, jež je přímo závislá na jeho popularitě. Po vyčerpání veškerých opravných prostředků se dne 16. ledna 2017 obrátil k Evropskému soudu pro lidská práva.

1.3 Stěžovatel namítá porušení Článku 8 Evropské úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod (právo na soukromí), jelikož zásah do jeho soukromí a soukromí jeho rodiny byl nepřiměřený, nepotřebný, a učiněn s úmyslem poškodit jeho osobu.

2. Namítaná porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

2.1 Porušení článku 8 Úmluvy

2.1.1 Úmluva hovoří o tom, že „Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“¹ Toto právo bylo porušeno po zveřejnění informací o stěžovateli za jiným účelem než přispění k veřejné diskuzi a zároveň nesledovalo žádný z legitimních cílů definovaných v bodě 2.1.4 tohoto podání.

2.1.2 Zásah do soukromí je absolutně nepřiměřený, pokud vezmeme v potaz funkci postižené osoby. Zájem o soukromé aktivity osob zastávajících veřejné funkce je pochopitelný a přímo přispívá k udržování demokratické společnosti, ovšem pokud je

¹ cit. dle: Evropská úmluva o ochraně lidských práv. In: European Court of Human Rights [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_CES.pdf

osoba pouze veřejně známa a veřejnou funkci nezastává, tak není zájem o informace ze soukromého života podložen jakýmkoliv veřejným zájmem, což je postoj, který ESLP potvrdil v případě *Rubio Dosmantes v Spain*². Zásah do soukromí Stěžovatele se dále jeví jako nepřiměřený poté, co vezmeme v potaz skutečnost, že je povoláním zpěvák, a tudíž je jeho výdělek přímo spojený s jeho popularitou. Ztráta fanoušků, která byla vyvolána i přes Stěžovatelovy vlastní stránky na sociálních sítích, měla dopad na jeho budoucí výdělek a na jeho reputaci jakožto umělce. Studie Harvard Business School pojednávající o dopadu poklesu popularity na sponzorské dohody veřejně působících umělců³ zároveň prokazuje, že má pádný důvod se obávat o budoucnost spolupráce s jeho sponzory, tudíž i o budoucnost svého kariérního růstu.

2.1.3 Stěžovatel vyčerpal veškeré dostupné ochranné a opravné prostředky v Agonské republice ve snaze ochránit soukromí vlastní a soukromí své rodiny. Zejména v případě publikace bulvárního článku „Drogy v oblacích“ bylo přímo zasaženo do práva na soukromí člena rodiny Stěžovatele, jenž nepůsobí jako veřejná osoba či činitel, čímž je vyloučena snaha o příspěvek do veřejně prospěšné a potřebné diskuse. Zároveň tím mohla být Stěžovateli způsobena závažná psychologická újma, jež je popsána ve studiích Harvard Law School⁴ a California Polytechnic State University⁵, jež jednoznačně dochází k závěru, že šíření očeřujících informací o veřejných osobách či jejich blízkých, může mít na jedince tak závažné důsledky, až to naruší jejich duševní zdraví.

2.1.4 Otisknutí informací ze soukromého života Stěžovatele nesledovalo žádný legitimní cíl daný pětistupňovým testem ESLP⁶ a definovaný čl. 8 odst. 2 Evropské úmluvy o lidských právech jako „*národní bezpečnost, veřejná bezpečnost, hospodářský blahobyt země, ochrana pořádku a předcházení zločinnosti, ochrana zdraví, morálky, nebo práv a svobod druhých*“¹. Žádný z těchto cílů nepřipadá

² Rubio Dosmantes v Spain, Evropský soud pro lidská práva. 21.2.2017. 20996/10

³ ELBERSE, Anita a Jeroen VERLEUN. *The Economic Value of Celebrity Endorsements* [online]. 2012 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: http://www.people.hbs.edu/aelberse/publications/Elberse_Verleun_2012.pdf. Akademický článek. Harvard Business School.

⁴ Matthew Lee, Defamation, Celebrities, and the Internet, Harv. J. Sports & Ent. L. Online Dig., March 27, 2014, <http://harvardjsel.com/2014/04/defamation-internet/> Akademický článek, Harvard Law School.

⁵ WRIGHT, Sara. Blinding Lights: The Negative Effects of the Media on Celebrities [online]. San Luis Obispo, 2008 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.calpoly.edu/~gkeyclub/SeniorProject.pdf>. California Polytechnic State University.

⁶ ŠLESINGER, Jan. *Rozhodování o rozpuštění Dělnické strany*. Brno, 2012. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí práce JUDr. Vojtěch Šimíček.

v úvahu, jelikož profese Stěžovatele mu neumožňuje nijak ovlivňovat záležitosti související s chodem státu, čímž automaticky vylučuje většinu výše zmíněných legitimních cílů. Dále Stěžovatel nejednal protizákonně, jelikož pak by byl v Agnoské republice trestně stíhán, ani nemorálně, jelikož subjektivní moralita státu se v demokratické společnosti nemusí slučovat se subjektivní moralitou jedince a jelikož zprávy šířené o Stěžovateli jsou zavádějící a založeny na neprůkazných a pravděpodobně nepravdivých informacích.

2.1.5 Fakt, že Stěžovatel je veřejně známá osoba, neznamena, že jeho aktivity provedeny v soukromí spadají pod jakýkoliv legitimní cíl sledovaný veřejností, který by vyžadoval zveřejnění informací i přes výslovný nesouhlas postižené osoby. Osoba, která zveřejnila informace o zpěvákově identitě, morálce nebo soukromých aktivitách nesleduje žádné očividné cíle kromě výdělku. Je možné vidět podobnou argumentaci v případě *Rubio Dosamantes v. Spain*, kde soud poznamenal, že pokud opravdu existuje právo veřejnosti být informován prostřednictvím publikací nebo televizních programů za jediným účelem uspokojení zvědavosti veřejnosti ve vztahu k soukromému životu osoby za použití intimních detailů tak, nehledě na to, o jak známou osobu se jedná, tyto publikace nepřispívají k veřejné diskuzi. Tento postoj Soudu byl dále potvrzen v případě *von Hannover v Germany*, kde soud učinil prohlášení, že média neměla právo zveřejňovat fotky toho, jak se Stěžovatelka chovala v soukromém životě, protože tyto informace nijak nepřispívaly k veřejnému zájmu⁷. Protože Stěžovatel není osoba veřejně činná, informace o jeho soukromém životě nespádají pod legitimní zájmy demokratické společnosti jako takové, zvláště pak ve formátu, který má očividně za cíl poškozovat celebrity za účelem výdělku.

2.1.6 Tento případ také v žádném z bodů nesplňuje kritéria pro převahu svobody slova nad právem na soukromí, které určuje tzv. Axel Springer balanční test⁸, založený na rozhodnutí ESLP v případě *Axel Springer AG v Germany*⁹. Tento test posuzuje, zdali publikované materiály přispívají do diskuse veřejného zájmu, míru důležitosti a známosti poškozené osoby, obsah, formát a důsledky publikace materiálů a metody

⁷ von Hannover v Germany. Evropský soud pro lidská práva. 24.6.2004. [2004] EMLR 379; (2005) 40 EHRR 1

⁸ Zásah do svobody projevu- Axel Springer test. *Nostis.org* [online]. [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.nostis.org/lekce/94>

⁹ Axel Springer AG v Germany. Evropský soud pro lidská práva. 7.2.2012. Application no. 39954/08

získání informací.¹⁰ Výše uvedené kategorie jsou již zmíněny v předchozích bodech této stížnosti, ovšem není zdůrazněn způsob získávání informací o Stěžovateli, který se dá charakterizovat jako kovertní, tedy nekalý či kradmý, neboť kupříkladu fotografie byly evidentně pořízeny bez zpěvákova vědomí. Toto chování bylo také odsouzeno v rozsudku *Mgn Limited v. the United Kingdom*¹¹.

3. Závěr

3.1 Jednáním Agnoské republiky bylo zcela evidentně zasaženo do základních práv Stěžovatele. Nebyla mu poskytnuta dostatečná ochrana vnitrostátním soudním systémem Agnoské republiky, a tudíž se obrátil na Evropský soud pro lidská práva.

3.2 Zásah byl nepřiměřený z následujících důvodů. Stěžovatel není veřejným činitelem, tedy aktivity, kterých se účastní ve svém soukromém životě a jichž se týká tento případ, nespádají pod rámec veřejného zájmu. Odkazujeme zejména na ustálenou rozhodovací činnost Evropského soudu pro lidská práva v případech *Rubio Dosmantes v Spain* a *von Hannover v Germany*. Dopad na výkon jeho povolání byl také negativní, neboť jeho pracovní činnost je přímo závislá na popularitě. Zásah do jeho práv postrádá legitimitu, jak bylo uvedeno výše v souvislosti s pětistupňovým testem ESLP, zejména pocítujeme nedostatek naplnění kritérií pro legitimitu cílů, definovaných v čl. 8 odst. 2 Evropské úmluvy o lidských právech. Posouzení balančním testem Axela Springera prokázalo, že konkrétní okolnosti tohoto případu nedovolují převahu relativního práva na svobodu slova nad právem na soukromí jedince.

3.3 Jakožto smluvní strana Evropské úmluvy o lidských právech se Agnoská republika dobrovolně zavázala k jejímu dodržování a kvůli tomu Stěžovatel považuje její jednání v tomto případě za protiprávní. Z toho důvodu požadujeme, aby rozhodnutí soudu bylo v souladu s tímto faktem a poskytlo dostatečnou ochranu Stěžovateli. V opačném případě se obáváme, že by se tento případ mohl stát nebezpečným precedents dalším rozhodováním a tím by připravil osoby působící ve veřejné sféře o jejich základní lidská práva a důstojnost.

¹⁰ SCHERBEL-BALL, Jonathan. Axal Springer AG v Germany - Application no. 39954/08 Case date: 07/02/2012 [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.onebrickcourt.com/cases.aspx?menu=main&pageid=42&caseid=460>. Komentář k rozsudku.

¹¹MGN Ltd v UK, Evropský soud pro lidská práva. 18.1.2011. Application no. 39401/04

Seznam zdrojů:

1. Evropská úmluva o ochraně lidských práv. In: European Court of Human Rights [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_CES.pdf
2. Rubio Dosmantes v Spain, Evropský soud pro lidská práva. 21.2.2017. 20996/10
3. ELBERSE, Anita a Jeroen VERLEUN. *The Economic Value of Celebrity Endorsements* [online]. 2012 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: http://www.people.hbs.edu/aelberse/publications/Elberse_Verleun_2012.pdf. Akademický článek. Harvard Business School
4. Matthew Lee, Defamation, Celebrities, and the Internet, Harv. J. Sports & Ent. L. Online Dig., March 27, 2014, <http://harvardjssel.com/2014/04/defamation-internet/> Akademický článek, Harvard Law School.
5. WRIGHT, Sara. Blinding Lights: The Negative Effects of the Media on Celebrities [online]. San Luis Obispo, 2008 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.calpoly.edu/~gkeyclub/SeniorProject.pdf>. California Polytechnic State University.
6. ŠLESINGER, Jan. Rozhodování o rozpuštění Dělnické strany. Brno, 2012. Diplomová práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. Vedoucí práce JUDr. Vojtěch Šimíček.
7. von Hannover v Germany. Evropský soud pro lidská práva. 24.6.2004. [2004] EMLR 379; (2005) 40 EHRR 1
8. Zásah do svobody projevu- Axel Springer test. *Nostis.org* [online]. [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://www.nostis.org/lekce/94>
9. Axel Springer AG v Germany. Evropský soud pro lidská práva. 7.2.2012. Application no. 39954/08
10. SCHERBEL-BALL, Jonathan. Axel Springer AG v Germany - Application no. 39954/08 Case date: 07/02/2012 [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.onebrickcourt.com/cases.aspx?menu=main&pageid=42&caseid=460>. Komentář k rozsudku.
11. MGN Ltd v UK, Evropský soud pro lidská práva. 18.1.2011. Application no. 39401/04